

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 61. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956848771120/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

naar Fisken er lagt til Tørring og Luften er fuld af den mærkelige Aroma, som hører til rene, bare Stenstrækninger, Salt, Straamaatter og Klipfisk. Allersmukkeste er maaske den tidlige Sommermorgen Kl. 3, naar Solen straalere fra en skyfri Himmel, og alle Mennesker sover, mens Maagerne regerer paa Pakhustagene, men lige saa thorshavnsk er Høstnætterne, naar det svage Lys fra Bryggernes Lygter falder ud over det sorte Vand, eller de mørke Vinterdøgn, naar Søndestormen kaster en salt Regn af Søfog langt ind i Byen.

Den indfødte Thorshavner gaar rundt i Gaderne, dybt fortrolig med de forskellige Kvarterers Stemning og Temperament til Døgnetts forskellige Tider. Overalt har Livet slidt sine gamle Spor og fundet sin faste Rytme. Byen har den Air, som er uadskillelig fra alle Steder, hvor der har levet Mennesker gennem Aarhundreder. For Thorshavn er ikke en rask lille Parveny som mange af dens smukke nordatlantiske Søstre. Det er en gammel By, med sin egen Tone, sin egen Atmosfære.

*Nolsø*s let tegnede, rytmiske, men lidt magelige Profil behersker hele den brede Fjord og Reden. Det er ikke en tilfældig Kontur, det er et Fysiognomi, som Generation efter Generation har gaaet og set paa, et Træk, som har prentet sig ind i enhver Færings Bevidsthed. Det hører Thorshavn til, er blevet Byens Vartegn, som Vesuv er Napolis.

Østre- og Vestrevaag, de to Vige, som Byen er vokset op omkring, er ogsaa klassiske. De understreger Slægtsligheden med *Bergen*, den By, som er Thorshavns Moder. Men medens *Bergen* vender mod Nord, er Thorshavn sydvendt. Og det paa den yndigste Maade. De to Vaage ligger og strækker deres Favn lige ud mod det aabne Atlanterhav og den vide Verden med al dens Søfart og Handel og Herlighed.

Er det vovet at sammenligne Thorshavn med det store *Bergen*? For en handels- og kulturhistorisk Betragtning er Slægtskabet uomtvisteligt. Thorshavn er begyndt som en Filial af *Bergen*. Og i øvrigt er det ikke Folketallet, det kommer an paa. Saa kunde man lige

saa godt sige, at f. Eks. Danmark i Sammenligning med Rusland slet ikke var noget Land. Thorshavn er saa vidtstrakt, har saa mange Træk i sit Ansigt. Dette er Hovedsagen.

Der er nu den gamle Bydel. Den er nu ganske indkapslet i nyere Kvarterer. Man kan godt gaa uden om den, som man gaar uden om de gamle Bydele ved Havnen i Marseille. Men gaar man ind mellem disse gamle Huse, møder man virkelig en Atmosfære, der minder om den marseillanske. Dog er den luftigere og mere klangfuld. Dette sidste kommer af de talrige Høns, som løber rundt i Gaderne. De sætter en gylden Tone til det hele, særlig en lys Formiddag, naar alle Haner galer, og Byen er et kagende Kor mod Himlen.

I dette gamle, kaotiske og ufarbare Terræn har enhver, selv den fattigste Familie, sit eget Hus. Enhver kan godt komme ud og feje for sin egen Dør. Ingensteds er dette Ordsprog bedre anskueliggjort end i disse forvredne Gyder og Trappegader, mellem Rønner og Hytter, hvor to Personer ofte har vanskeligt ved at passere hinanden. Men som de uelvillige Mennesker, Thorshavnerne er, har de ogsaa gerne fejlet for Naboernes Døre. Og fejlet er der unægtelig blevet. I et vildt Virvar af Rendestensbrætter, Høns, Ænder, Børn og Vasketøj kunde gamle og unge Koner undertiden sige hinanden grumme Sandheder. Her trivedes en Skændelyrik, en ram og pebret Esprit, som var særlig thors-havnsk.

Denne lille fattige, men stadig ukuelige Befolkning har altid været Byens Salt. De smaa passede saa godt paa de større. Intet Snobberi her! Alle Thorshavnere er lige. Endnu den Dag i Dag er der i Thorshavn mindre social Forskelligartethed mellem Byens 2900 færøske Indbyggere indbyrdes end mellem dens 100 danske Indbyggere indbyrdes. Danskere har en vis Tilbøjelighed til at arrangere sig i Yder- og Inderkredse, men en Thorshavner vogter altid paa Naboens Smil.

Thorshavn har i det hele taget sit Smil — som det sømmer sig for en Hovedstad, et ironisk og *farligt* Smil, som kommer fra